

Uit balans: politie en bestel in de knel. State-of-the-art: bundeling van kennis en inzicht (2004)

Redactie: F. Vlek (Politie & Wetenschap, Apeldoorn), C. Bangma (NPI, Den Haag), C. Loef (Politie & Wetenschap, Apeldoorn) en E. Muller (Universiteit Leiden). Politiewetenschap 20

Onderzoeksvragen

1. Wat zijn belangrijke knelpunten die een goed functioneren van de politie, nu en in de toekomst, in de weg staan, hoe zijn deze te verklaren en in hoeverre zijn ze terug te voeren op structuur- of andere kenmerken van het huidige politiebestedel?
2. In hoeverre biedt ingrijpende bestelwijziging een oplossing voor deze knelpunten of worden hiermee mogelijk betere condities gecreëerd voor een effectievere aanpak ervan?

Inhoudsopgave

Inleiding: politie en bestel in de knel

De politie in het veiligheidsbestel - prof.dr.mr. Erwin Muller

Gezag en beheer: feit of fictie? - prof.dr. Leo Huberts

Lokale inbedding van de Nederlandse politie: stand van zaken en overzicht - dr. Jan Terpstra

De basispolitiEZorg: ontwikkelingen, knelpunten en structuur - prof.dr. Cees van der Vijver

De uitvoering en inrichting van de opsporing - prof.dr. Henk van de Bunt

Bedrijfsvoering - prof.dr. Bob Hoogenboom

Informatiehuishouding - drs. Cas Wiebrens

Slotbeschouwing

Samenvatting

De aanleiding voor de bundel is het onder druk staan van het huidige politiebestedel. De laatste jaren is, terecht of niet, het beeld ontstaan dat het huidige bestel niet (meer) voldoet, dat het te weinig waarborgen en mogelijkheden biedt voor een effectieve en efficiënte politiezorg die is aangepast aan de eisen van deze tijd. De vraag die daarmee wordt opgeroepen, maar tot op heden grotendeels onbeantwoord is gebleven, is op welke punten politie of politiebestedel feitelijk tekortschieten en hoe dat komt.

Het antwoord komt van zeven politiewetenschappers, die hun licht laten schijnen over knelpunten in onder meer de organisatie en bedrijfsvoering, sturing en taakuitvoering van de politie. Ze doen dat op basis van bestaande wetenschappelijke kennis en inzichten: de state-of-the-art. Aan de selectie en analyse van knelpunten ligt geen nieuw onderzoek ten grondslag. Nieuw is de zoektocht naar hun diepere achtergronden en oorzaken om de vraag te kunnen beantwoorden of ze mede hun oorzaak vinden in de huidige organisatie en sturing van de politie in 25 semi-autonome regiokorpsen en een landelijk korps.

Hoewel niet in alle opzichten unaniem van opvatting, zijn de auteurs het op hoofdlijnen eens dat de politie in institutioneel opzicht meer eenheid en professionaliteit behoeft. Tegelijk wordt vastgesteld dat in die richting een aantal veelbelovende initiatieven is genomen, dat met kracht moet worden doorgezet. In dat verband worden onder meer genoemd de bundeling van inspanningen en investeringen ter verbetering van de informatiehuishouding, de normering en protocollering van de opsporing en het nieuwe, duale onderwijs.

Geconcludeerd wordt ook dat het huidige politiebestedel weliswaar niet zonder gebreken is, maar niettemin voldoende ruimte en aanknopingspunten biedt voor noodzakelijke verbeteringen; voornoemde succesvolle initiatieven vormen daarvan een bewijs.

Een nieuwe reorganisatie op korte termijn wordt dan ook nodig noch wenselijk geacht. Wel wordt een meer fundamentele bezinning bepleit op de huidige en toekomstige grondslagen van het politiebestedel. Ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen, zoals het internationaal terrorisme en de groeiende vervlechting van interne en externe veiligheid, maken het wellicht noodzakelijk dat de organisatie van politie en politiezorg als onderdeel van een brede veiligheidszorg op geheel nieuwe leest wordt geschoeid.